MPSCKEEDA

UPSC, MPSC, COMBINE गट ब गट क, तलाठी, पोलीस भरती

एकच ॲप – अनलिमिटेड अभ्यासक्रम, अनलिमिटेड सराव!

संपूर्ण नोट्स +
अनलिमिटेड TEST सिरीज

टॉपिकनुसार नोट्स + PYQ

प्रत्येक विषयाच्या टॉपिकनुसार नोट्स + टॉपिकचे

100 PYQ प्रत्येक विषय

LIVE + कोणत्याही वेळेत टेस्ट सिरीज

टॉपिकनुसार, प्रत्येक टॉपिकचे 25 प्रश्नांचे

50 संच ऑल महाराष्ट्र रँकिंग

मिनी मॉक टेस्ट

संपूर्ण विषय किंवा कोणतेही दोन विषय
• 25 प्रश्न

200 टेस्ट विश्लेषणासहित

फुल मॉक टेस्ट

संपूर्ण पेपर स्वरूपात

200 टेस्ट विश्लेषणासहित

दिवाळी ऑफर

₹499 / एक वर्ष

किंवा

₹99 प्रति महिना

आत्ताच डाउनलोड करा

JOIN NOW • MPSCKEEDA APP

Google Play Store वर उपलब्ध • या पानावर कुठेही टॅप करा

✱ चालू घडामोडी नोट्स : १४ नोव्हेंबर २०२६ ✱

चालू घडामोडी — १४ नोव्हेंबर २०२६ : राष्ट्रीय, महाराष्ट्र, अर्थव्यवस्था, विज्ञान, संरक्षण, नियुक्त्या, आंतरराष्ट्रीय, क्रीडा व महत्त्वाचे दिवस — परीक्षाभिमुख मुद्दे. पिवळ्या रंगातील माहिती व 'परीक्षा मुद्दा' चौकटी विशेष लक्षात ठेवा.

1 महाराष्ट्र

1 ई-पीक पाहणीला 30 नोव्हेंबरपर्यंत मुदतवाढ; दुष्काळात विकासकामांची दिशा बदलली

- महसूलमंत्री **चंद्रशेखर बावनकुळे** (दुष्काळ निवारण मंत्रिमंडळ उपसमितीचे अध्यक्ष) यांची नागपूर येथे घोषणा (14 नोव्हें.) — ई-पीक पाहणीची मुदत 30 नोव्हेंबरपर्यंत; मोबाईल नेटवर्क नसलेल्या भागात **ऑफलाइन** नोंदणीची सोय.
- राज्यातील **3 कोटी 45 लाख** शेतकऱ्यांपैकी **3 कोटी 20 लाख** शेतकऱ्यांची पाहणी पूर्ण; उर्वरित सुमारे **25 लाख** शेतकऱ्यांना लाभ.
- यंदा **जिल्हा नियोजन समितीच्या (DPC)** निधीतून **सिमेंट रस्त्यांची कामे स्थगित**; हा निधी **शेत-पाणंद रस्त्यांवर** — **'मुख्यमंत्री बळीराजा शेत-पाणंद रस्ते योजना'**; प्रत्येक मतदारसंघात आमदार अध्यक्ष, सुमारे 125 मतदारसंघांत सहअध्यक्ष नियुक्त; कामांना **VB-G RAM G** योजनेची जोड.
- नागपूर — **कोराडी** व **खापरखेडा** औष्णिक वीज केंद्रांसाठीचे **पेंच** व **तोतलाडोह** धरणांतील पाणी आरक्षण सोडले; ही केंद्रे आता नागपूर महापालिकेच्या सांडपाण्यावर प्रक्रिया केलेल्या (**टर्शरी ट्रीटेड**) पाण्यावर चालणार.
- पीक विमा कंपन्यांविरोधातील तक्रारी आगामी मंत्रिमंडळ उपसमितीसमोर; नागपूर जिल्ह्यात 5 हजार रिचार्ज शाफ्ट व 5 हजार 'जलतारा' उभारणी सुरू.

★ **परीक्षा मुद्दा:** ई-पीक पाहणी — 30 नोव्हें.; DPC निधी — सिमेंट रस्त्यांऐवजी शेत-पाणंद रस्ते.

* चालू घडामोडी नोट्स : १४ नोव्हेंबर २०२६ *

2 पिढीजात कुंभार समाजाला माती उत्खनन रॉयल्टीत सूट

पारंपरिक कुंभारकाम (संग्रहित)

- विटा, कौले व मातीच्या पारंपरिक वस्तूंसाठी वर्षाला 700 ब्रासपर्यंत माती उत्खननावरील रॉयल्टी माफ — मुख्यमंत्र्यांच्या सूचनेनुसार महसूलमंत्री बावनकुळे यांची घोषणा (14 नोव्हें.); कुंभार समाजासाठी **सर्वसमावेशक धोरण**.
- गावतलाव, **पाझर तलाव** व शेतकऱ्यांच्या शेतातील माती/गाळ स्वखर्चाने नेल्यास रॉयल्टी नाही.
- **'महाखनिज'** प्रणालीवरून तहसीलदारांकडे अर्ज → **15 दिवसांत, 5 वर्षे वैधतेचे** स्वतंत्र ओळखपत्र; उत्खनन व वाहतूक परवाने ऑनलाइन, वाहतुकीसाठी विनामूल्य पास.
- जिल्हास्तरावर **एक खिडकी योजना** व सरकारी जागांवर क्लस्टर; औष्णिक केंद्रांची **पॉण्ड ॲश ₹100 प्रति टन**; अंमलबजावणीसाठी जिल्हाधिकाऱ्यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती.

★ **परीक्षा मुद्दा:** 700 ब्रास/वर्ष; 'महाखनिज' — 15 दिवसांत 5 वर्षांचे ओळखपत्र.

* चालू घडामोडी नोट्स : १४ नोव्हेंबर २०२६ *

3 गडचिरोलीत जनजातीय गौरव दिवसाचा राष्ट्रीय कार्यक्रम (15 नोव्हें.) — ₹3,000 कोटींचे 246 प्रकल्प

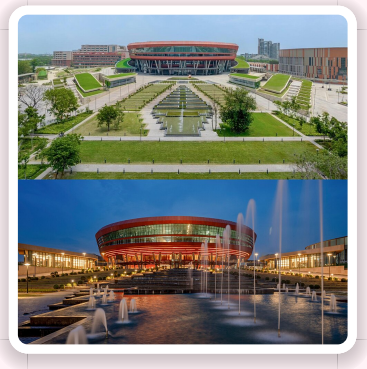

भगवान बिरसा मुंडा (संग्रहित)

- PMO ची घोषणा (14 नोव्हें.): **धरती आबा भगवान बिरसा मुंडा** यांच्या 151 व्या जयंतीनिमित्त पंतप्रधान 15 नोव्हें. रोजी **गडचिरोली** येथील कार्यक्रमाला **दूरदृश्य प्रणालीद्वारे** संबोधित करणार.
- एकूण **246 प्रकल्प** (≈₹3,000 कोटी) — **173 लोकार्पण**: **38 एकलव्य मॉडेल निवासी शाळा (EMRS)**, PM-JANMAN अंतर्गत **100 बहुउद्देशीय केंद्रे**; पायाभरणी — **19 नव्या EMRS, 12 आदिवासी बहुउद्देशीय विपणन केंद्रे (TMMC)**, PM-JANMAN व DAJGUA चे 42 प्रकल्प.
- इटानगर (अरुणाचल) येथील **आदिवासी संशोधन संस्था (TRI)** इमारत; आयझॉल (मिझोराम) येथे **रोपुईलियानी आदिवासी स्वातंत्र्यसैनिक संग्रहालय** — 19 व्या शतकात ब्रिटिशांना विरोध करणाऱ्या मिझो महिला सरदार **रोपुईलियानी** यांच्या नावाने.
- **जनजातीय गौरव पंधरवडा** (1–15 नोव्हें.) चा समारोप; गडचिरोलीत **'भगवान बिरसा कला संगम-2'** राष्ट्रीय आदिवासी सांस्कृतिक महोत्सव 14 नोव्हें.पासून.

★ **परीक्षा मुद्दा:** गडचिरोली; 246 प्रकल्प (≈₹3,000 कोटी); 38 EMRS लोकार्पण, 19 पायाभरणी.

✱ चालू घडामोडी नोट्स : १४ नोव्हेंबर २०२६ ✱

4 45 वा भारत आंतरराष्ट्रीय व्यापार मेळा (IITF) — महाराष्ट्र 'भागीदार राज्य'

भारत मंडपम, नवी दिल्ली (संग्रहित)

- आयोजक — **भारत व्यापार संवर्धन संघटना (ITPO)**; स्थळ — **भारत मंडपम**, नवी दिल्ली; कालावधी **14 ते 27 नोव्हेंबर**; संकल्पना — 'विकास और विरासत'.
- **भागीदार राज्ये** — बिहार, **महाराष्ट्र**, राजस्थान, उत्तर प्रदेश; **फोकस राज्ये** — आसाम, दिल्ली, झारखंड, पश्चिम बंगाल; 32 राज्ये/केंद्रशासित प्रदेश, **11 देश**, 3,500 हून अधिक प्रदर्शक.
- उद्योगमंत्री **उदय सामंत** यांच्या हस्ते महाराष्ट्र दालनाचे उद्घाटन — पैठणी, **कोल्हापुरी चप्पल**, विदर्भातील साड्या, खादी-ग्रामोद्योग यांचे सुमारे **65 स्टॉल**.
- आरोग्य मंत्रालयाचे दालन — संकल्पना '**युवा भारत, स्वस्थ भारत**' (39 स्टॉल); उद्घाटन — नीती आयोग सदस्य डॉ. एम. श्रीनिवास. 14–18 नोव्हें. व्यावसायिक दिवस; 19 नोव्हें.पासून सर्वसामान्यांसाठी खुले.

★ **परीक्षा मुद्दा:** IITF — ITPO; 'विकास और विरासत'; भागीदार राज्य महाराष्ट्र.

5 राज्यातील इतर घडामोडी

- **नवी मुंबई ⇄ सिंधुदुर्ग** दैनिक विमानसेवा **16 नोव्हेंबरपासून** — पालकमंत्री नितेश राणे यांची माहिती (या मार्गाला राज्याने यापूर्वी 100% VGF मंजूर केला होता).
- केंद्रीय गृह व सहकार मंत्री **अमित शहा** 15–16 नोव्हें. पुणे दौऱ्यावर — तळेगाव दाभाडे येथे NHEC बहुराज्य सहकारी संस्थेचे भूमिपूजन, **भारत टॅक्सी** सेवेचा प्रारंभ (नियोजित).
- राज्यात थंडी — 14 नोव्हें. **यवतमाळ** येथे सर्वांत कमी **12.4°C** किमान तापमान.

* चालू घडामोडी नोट्स : १४ नोव्हेंबर २०२६ *

2 राष्ट्रीय घडामोडी

6 DPDP कायदा — 'संमती व्यवस्थापक' (Consent Manager) नोंदणी चौकट लागू

- **डिजिटल वैयक्तिक डेटा संरक्षण (DPDP) कायदा, 2023** अंतर्गत संमती व्यवस्थापक नोंदणी चौकट 13 नोव्हेंबर 2026 पासून लागू; MeitY सचिव **एस. कृष्णन** यांच्या हस्ते **dpbi.gov.in** पोर्टल सुरू (PIB, 14 नोव्हें.).
- संमती व्यवस्थापक — **भारतीय डेटा संरक्षण मंडळाकडे (DPBI)** नोंदणीकृत संस्था; नागरिक (Data Principal) यांना संमती देणे, व्यवस्थापित करणे, आढावा व **मागे घेणे** यासाठी पारदर्शक, आंतरप्रचालनीय मंच.
- पात्रता — भारतात नोंदणीकृत कंपनी, **किमान निव्वळ संपत्ती ₹2 कोटी**; नोंदणीकृत यादी मंडळाच्या संकेतस्थळावर.
- नागरिकांचे हक्क, डेटा फिड्युशियरीच्या जबाबदाऱ्या व मंडळाचे दंडाधिकार — **13 मे 2027** पासून लागू होणार (टप्प्याटप्प्याने अंमलबजावणी; DPDP नियम, 2025).

★ **परीक्षा मुद्दा:** संमती व्यवस्थापक — DPBI कडे नोंदणी; ₹2 कोटी; उर्वरित तरतुदी 13 मे 2027.

7 दिल्ली-NCR वायुप्रदूषण — 191 प्रदूषक उद्योग सील करण्याचे आदेश

- केंद्रीय पर्यावरणमंत्री **भूपेंद्र यादव** यांच्या अध्यक्षतेखाली दिल्ली, हरियाणा, उत्तर प्रदेश व राजस्थानच्या उपाययोजनांचा आढावा (14 नोव्हें.).
- वारंवार सूचना देऊनही वायुप्रदूषण नियंत्रण उपकरणे न बसवलेले (मागणीही न नोंदवलेले) **191 उद्योग** तातडीने सील करण्याचे **केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाला (CPCB)** निर्देश.
- हरियाणा, उ. प्र. व राजस्थानच्या सचिव-स्तरीय अधिकाऱ्यांकडून **साप्ताहिक जबाबदारी अहवाल**; रस्ते धूळ नियंत्रण व खड्डे दुरुस्तीला वेग. संबंधित संस्था — **वायु गुणवत्ता व्यवस्थापन आयोग (CAQM)**.

* चालू घडामोडी नोट्स : १४ नोव्हेंबर २०२६ *

8 प्रधानमंत्री जनजातीय विकास मिशन (PMJVM) — वन धन विकास केंद्रे

- सुरुवात **2021-22**; उद्देश — लघु वनोपजाचे (MFP) मूल्यवर्धन, उद्योजकता व **किमान आधारभूत किंमत (MSP)** यांद्वारे आदिवासींचे उत्पन्न वाढवणे (PIB पार्श्वभूमी टीप, 14 नोव्हें.).
- मार्च 2026 पर्यंत 4,172 वन धन विकास केंद्रे मंजूर, **12.48 लाख** आदिवासी सदस्य जोडलेले; 31 जुलै 2026 पर्यंत 2,911 केंद्रे कार्यरत.
- **87 लघु वनोपजांसाठी MSP** अधिसूचित; खरेदी — **TRIFED** व राज्य अंमलबजावणी संस्थांमार्फत.

★ **परीक्षा मुद्दा:** 4,172 वन धन केंद्रे; 87 MFP ला MSP; TRIFED.

9 ओडिशासाठी PMAY-ग्रामीण अंतर्गत 5 लाख पक्की घरे

- केंद्रीय ग्रामविकास व कृषिमंत्री **शिवराजसिंह चौहान** यांची **बलांगीर** (ओडिशा) येथील राज्यस्तरीय कार्यक्रमात घोषणा (14 नोव्हें.) — 5 लाख घरे; प्रत्येक पात्र गरीब कुटुंबाला घर देण्याची ग्वाही.
- बलांगीर येथे नव्या **कृषी महाविद्यालयाची** पायाभरणी; मुख्यमंत्री **मोहन चरण माझी** उपस्थित. मंत्र्यांच्या माहितीनुसार ओडिशात 29 लाख महिला 'लखपती दीदी'.

10 महादेव ॲप सट्टेबाजी प्रकरण — CBI चे 6 राज्यांत 33 ठिकाणी छापे

- मुंबई, **नागपूर**, दिल्ली, अमृतसर, भोपाळ, रायपूर, सुरत, इंदूर इ. ठिकाणी शोधमोहीम; डिजिटल उपकरणे, मोबाईल व कागदपत्रे जप्त (CBI माहिती, 14 नोव्हें.).
- मुख्य प्रवर्तक **सौरभ चंद्राकर** याच्या **ओमानमधून प्रत्यार्पणानंतर** दिलेल्या माहितीवर कारवाई; 'म्युल' बँक खाती व हवाला जाळ्याचा वापर उघड.

* चालू घडामोडी नोट्स : १४ नोव्हेंबर २०२६ *

11 57 वा IFFI (गोवा) — इंडियन पॅनोरमा 2026 व उद्घाटनाचा चित्रपट

पावेल पावलिकोव्स्की (संग्रहित)

- **इंडियन पॅनोरमा** (सुरुवात **1978**) — **25 फीचर** (404 प्रवेशिकांतून; त्यातील 5 'मुख्य प्रवाह' विभागात) व **20 नॉन-फीचर** (358 प्रवेशिकांतून) चित्रपट.
- उद्घाटनाचा फीचर चित्रपट — 'धुरंधर' (हिंदी, दिग्दर्शक आदित्य धर); उद्घाटनाचा नॉन-फीचर — '**बिकमिंग**' (लडाखी, लीना यादव).
- फीचर ज्युरी (12 सदस्य) अध्यक्ष — **मधुर भांडारकर**; नॉन-फीचर ज्युरी (6) अध्यक्ष — **हिमांशु शेखर खटुआ**. मराठी — 'आदि अनंत', 'बाप्या' (Baapya), 'देऊळ बंद 2'; पदार्पण दिग्दर्शक नामांकन — 'तिघी' (जीजिविषा काळे).
- IFFI चा उद्घाटन चित्रपट — पोलिश दिग्दर्शक **पावेल पावलिकोव्स्की** यांचा '**फादरलँड**' (Ojczyzna) — थॉमस मान व कन्या एरिका यांच्यावरील कृष्णधवल चित्रपट (कान 2026 — सर्वोत्कृष्ट दिग्दर्शक); IFFI संकल्पना — '**Stories Without Borders**'; महोत्सव 20–28 नोव्हें.

★ **परीक्षा मुद्दा:** धुरंधर (फीचर), बिकमिंग (नॉन-फीचर); फादरलँड — IFFI उद्घाटन; ज्युरी — मधुर भांडारकर.

✱ चालू घडामोडी नोट्स : १४ नोव्हेंबर २०२६ ✱

3 आंतरराष्ट्रीय संबंध

12 नेपाळमधील जनकपूर धाम ⇄ अयोध्या कँट साप्ताहिक रेल्वे मंजूर

जानकी मंदिर, जनकपूर (संग्रहित)

- भारतीय रेल्वेची मंजुरी (14 नोव्हें.) — **जनकपूर धाम** (माता सीतेचे जन्मस्थान, नेपाळ) ते **अयोध्या कँट** (उत्तर प्रदेश); अंतर सुमारे 604 किमी.
- जनकपूरहून **शनिवारी**, अयोध्येहून **सोमवारी** सुटणार; थांबे — जयनगर, मधुबनी, सीतामढी, **रक्सौल**, नरकटियागंज, गोरखपूर, बस्ती, मनकापूर, अयोध्या धाम इ.
- उद्देश — रामायण पर्यटन सर्किट, धार्मिक पर्यटन व भारत-नेपाळ मैत्री दृढ करणे.

★ **परीक्षा मुद्दा:** जनकपूर धाम–अयोध्या कँट ≈604 किमी; शनिवार/सोमवार.

13 पीयूष गोयल यांचा इजिप्त दौरा (15–16 नोव्हें.) — 7 वी संयुक्त व्यापार समिती

पीयूष गोयल (संग्रहित)

- **7 वी भारत-इजिप्त संयुक्त व्यापार समिती (JTC)** — 15 नोव्हें., **कैरो**; सहअध्यक्ष — इजिप्तचे गुंतवणूक व विदेश व्यापार मंत्री **डॉ. मोहम्मद फरीद सालेह**; JTC आता **मंत्रिस्तरीय**.
- एप्रिल–सप्टें. 2026 द्विपक्षीय व्यापार **5.04 अब्ज डॉलर** (64% वाढ); 2025-26 मध्ये भारताची इजिप्तला निर्यात 3.87 अब्ज डॉलर, आयात 2.60 अब्ज डॉलर.
- 130 हून अधिक उद्योजकांचे शिष्टमंडळ; **सुएझ कालवा आर्थिक क्षेत्र**, ग्रीन हायड्रोजन, औषधनिर्मितीत सहकार्यावर चर्चा; **Afreximbank** शीही बैठक.

✱ चालू घडामोडी नोट्स : १४ नोव्हेंबर २०२६ ✱

14 बेल्जियम नौदल प्रमुखांचा भारत दौरा

- बेल्जियम नौदलाचे कमांडर **रिअर ॲडमिरल टँगी बॉटमन** 14 नोव्हें. रोजी भारतात — राष्ट्रीय युद्ध स्मारकावर पुष्पचक्र, साउथ ब्लॉक येथे मानवंदना.
- नौदलप्रमुख **ॲडमिरल कृष्णा स्वामीनाथन** यांच्याशी सागरी सुरक्षा, प्रशिक्षण, नौदल तंत्रज्ञान सहकार्यावर चर्चा.

15 कतार–तुर्कस्तान परस्पर संरक्षण करार

- इस्तंबूल येथे **तुर्कस्तान–कतार सर्वोच्च सामरिक समितीच्या 12 व्या बैठकीत** (13 नोव्हें.) करार; अध्यक्ष — राष्ट्राध्यक्ष **रेसेप तय्यिप एर्दोगान** व कतारचे अमीर **शेख तमीम बिन हमद अल थानी** (वृत्त 14 नोव्हें.).
- कोणत्याही एका देशावरील बाह्य सशस्त्र हल्ल्याविरुद्ध समान भूमिका; संयुक्त लष्करी सराव, संरक्षण उत्पादन व प्रशिक्षण सहकार्य. समितीची स्थापना — 2014.

★ **परीक्षा मुद्दा:** कतार–तुर्कस्तान: परस्पर संरक्षण करार (इस्तंबूल).

16 SCO 'सभ्यता संवाद' — पाकिस्तानचे मंत्री 3 वर्षांनंतर भारतात

- **शांघाय सहकार्य संघटनेचा (SCO) सभ्यता संवाद** — नवी दिल्ली, **20–22 नोव्हें.**; पाकिस्तानचे हवामान बदल मंत्री **मुसादिक मसूद मलिक** सहभागी होणार (पाक परराष्ट्र मंत्रालय, 14 नोव्हें.).
- तीन वर्षांहून अधिक काळानंतर पाकिस्तानी मंत्र्याची पहिली भारत भेट; यापूर्वी बिलावल भुट्टो-झरदारी — गोवा SCO परराष्ट्रमंत्री बैठक (2023). पुढील SCO शिखर परिषद — इस्लामाबाद.

4 अर्थव्यवस्था व विज्ञान-तंत्रज्ञान

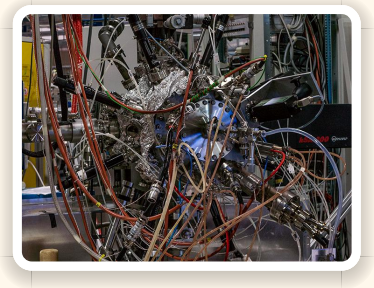
17 एप्रिल–ऑक्टोबर 2026-27 मध्ये निर्यात 568.84 अब्ज डॉलर (16.66% वाढ)

- वाणिज्य मंत्रालय/PIB पार्श्वभूमी टीप (14 नोव्हें.): एकूण निर्यात (वस्तू + सेवा) 568.84 अब्ज डॉलर (गतवर्षी 487.59); **वस्तू निर्यात 309.06** (+21.96%), **सेवा निर्यात 259.78** (+10.93%) अब्ज डॉलर.
- **ऑक्टोबर 2026** — एकूण निर्यात **89.99 अब्ज डॉलर** (+29.90%); वस्तू निर्यात 49.47 अब्ज डॉलर (**+45.06%**); पेट्रोलियम उत्पादने +140.21%, इलेक्ट्रॉनिक वस्तू +62.70%.
- एप्रिल–ऑक्टो. एकूण आयात 662.19 अब्ज डॉलर → व्यापार तूट (वस्तू + सेवा) **–93.35 अब्ज डॉलर**. (घाऊक महागाई (WPI) — ऑक्टोबरचा आकडा 16 नोव्हें.ला.)

★ **परीक्षा मुद्दा:** 568.84 अब्ज डॉलर (+16.66%); ऑक्टो. निर्यात 89.99 अब्ज डॉलर.

18 इटलीतील 'इलेट्रा 2.0' सिंक्रोट्रॉन प्रकल्पात भारत सहभागीदार — 7 दशलक्ष युरोहून अधिक

- विज्ञान व तंत्रज्ञान मंत्री **डॉ. जितेंद्र सिंह** यांची **ट्रिएस्ट** (इटली) येथील **Elettra Sincrotrone Trieste** भेटीत घोषणा (13 नोव्हें.; PIB 14 नोव्हें.) — 2026-27 पासून 5 वर्षांत 7 दशलक्ष युरोहून अधिक.
- भारत — इटलीनंतर **दुसरा सर्वांत मोठा वापरकर्ता**; भारतीय शास्त्रज्ञ **1998** पासून प्रयोग करतात; 1,100 हून अधिक प्रस्ताव.
- जुन्या **XRD2** व **Xpress** बीमलाइन्स (DST चे ≈₹22 कोटी; उद्घाटन 20 ऑक्टो. 2016) बदलून नव्या — **micro-XRD** (मॅक्रोमॉलिक्युलर क्रिस्टलोग्राफी) व **Xpress Superbend** (उच्च-दाब विवर्तन).

ट्रिएस्ट सिंक्रोट्रॉन प्रयोगशाळा (संग्रहित)

★ **परीक्षा मुद्दा:** Elettra — ट्रिएस्ट, इटली; micro-XRD व Xpress Superbend.

5 क्रीडा

19 19 वर्षांखालील आशिया चषक — अखेरच्या चेंडूवर पाकिस्तानवर विजय; भारत 9 व्यांदा विजेता

- अंतिम सामना — **अल अमेरात (ओमान)**, 14 नोव्हें.: पाकिस्तान 337/9 (उस्मान खान 107) ⟶ भारत **339/9** — 1 गडी राखून विजय.
- कर्णधार **लक्ष्य रायचंदानी** 80, आर्यवीर सेहवाग 58; 252/8 वरून **मनल चौहान** व 10 व्या क्रमांकावरील **मोहित उल्वा** (26 चेंडूंत नाबाद 49) यांची झुंज; शेवटच्या चेंडूवर चौकार. गोलंदाजी — काव्य पटेल 4/68.
- भारताचे हे **9 वे** U-19 आशिया चषक विजेतेपद व **2021 नंतरचे पहिले**; गतविजेता पाकिस्तान (2025 अंतिम फेरीत भारतावर विजय).

★ **परीक्षा मुद्दा:** भारत 9 वे विजेतेपद; कर्णधार लक्ष्य रायचंदानी; ओमान.

20 SAFF फुटबॉल अजिंक्यपद — भारत अंतिम फेरीत; लक्ष्य सेन कुमामोटो मास्टर्सच्या अंतिम फेरीत

- **SAFF चॅम्पियनशिप 2026** उपांत्य — ढाका येथे भारताचा **भूतानवर 2-1** विजय (गोल — पी. व्ही. विष्णू, कर्णधार चिंगलेनसाना सिंह); अंतिम सामना **17 नोव्हें.**
- बॅडमिंटन — **लक्ष्य सेन** याचा इंडोनेशियाच्या अल्वी फरहानवर 21-12, 15-21, 21-11 विजय; **कुमामोटो मास्टर्स जपान** अंतिम फेरीत कोकी वातानाबेशी (15 नोव्हें.) लढत.

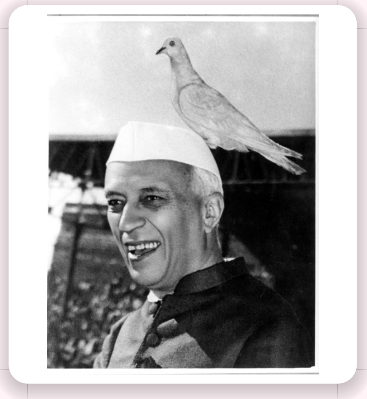
लक्ष्य सेन (संग्रहित)

* चालू घडामोडी नोट्स : १४ नोव्हेंबर २०२६ *

6 महत्त्वाचे दिन — 14 नोव्हेंबर

21 बालदिन — पं. जवाहरलाल नेहरू यांची 137 वी जयंती

- भारताचे पहिले पंतप्रधान **पं. जवाहरलाल नेहरू** (जन्म **14 नोव्हेंबर 1889**, अलाहाबाद/प्रयागराज) — मुलांमध्ये '**चाचा नेहरू**'; जयंती बालदिन म्हणून साजरी.
- संविधान सदनाच्या मध्यवर्ती सभागृहात लोकसभा अध्यक्ष **ओम बिर्ला** यांच्यासह नेत्यांची आदरांजली; पंतप्रधानांकडूनही आदरांजली.
- नेहरूंची पुस्तके — '**The Discovery of India**' (अहमदनगर किल्ल्यातील कारावासात लिहिलेले), 'Glimpses of World History'; भारतरत्न — 1955. जागतिक बालदिन — 20 नोव्हें.

बालदिन 1957 — पं. नेहरू (संग्रहित)

★ **परीक्षा मुद्दा:** नेहरू — 14 नोव्हें. 1889; भारतरत्न 1955.

22 जागतिक मधुमेह दिन

- इन्सुलिनचे सहशोधक **सर फ्रेडरिक बँटिंग** (चार्ल्स बेस्टसह, 1921) यांचा जन्मदिन — 14 नोव्हेंबर; सुरुवात **1991** (IDF व WHO); संयुक्त राष्ट्रांची मान्यता — **2006**; बोधचिन्ह — **निळे वर्तुळ**.
- डॉ. जितेंद्र सिंह यांनी **रोम** येथील भारतीय दूतावासात भारतीय समुदायासह दिन साजरा केला — लवकर निदान, जीवनशैली बदल व स्थूलता नियंत्रणावर भर.

* चालू घडामोडी नोट्स : १४ नोव्हेंबर २०२६ *

★ झटपट उजळणी

मुद्दा	उत्तर
ई-पीक पाहणी नवी मुदत	30 नोव्हेंबर 2026 (ऑफलाइनही)
कुंभार समाज रॉयल्टी सूट	वर्षाला 700 ब्रासपर्यंत; महाखनिज
जनजातीय गौरव दिवस मुख्य कार्यक्रम	गडचिरोली; 246 प्रकल्प, ₹3,000 कोटी
बिरसा मुंडा जयंती	151 वी (15 नोव्हें.)
45 वा IITF संकल्पना	विकास और विरासत (ITPO)
संमती व्यवस्थापक नोंदणी	13 नोव्हें. 2026; निव्वळ संपत्ती ₹2 कोटी
वन धन विकास केंद्रे	4,172; MSP — 87 लघु वनोपज
इंडियन पॅनोरमा उद्घाटन चित्रपट	धुरंधर (फीचर); बिकमिंग (नॉन-फीचर)
IFFI उद्घाटन चित्रपट	फादरलँड — पावेल पावलिकोव्स्की
जनकपूर–अयोध्या रेल्वे	≈604 किमी; साप्ताहिक
भारत-इजिप्त JTC	7 वी, कैरो (15 नोव्हें.)
एप्रिल–ऑक्टो. एकूण निर्यात	568.84 अब्ज डॉलर (+16.66%)
Elettra 2.0	ट्रिएस्ट, इटली; >7 दशलक्ष युरो
U-19 आशिया चषक	भारत (9 वे); अल अमेरात, ओमान
14 नोव्हें.	बालदिन; जागतिक मधुमेह दिन

* चालू घडामोडी नोट्स : १४ नोव्हेंबर २०२६ *

छायाचित्र श्रेय (Image credits) — Wikimedia Commons

Potter shaping clay on a traditional manual potter's wheel in India 01.jpg — Gannu03 (CC BY-SA 4.0); Birsa Munda, photograph in Roy (1912-72).JPG — Unknown photographer (Public domain); Bharat Mandapam.jpg — Ministry of Information and Broadcasting (GODL-India); Pawel Pawlikowski (cropped).jpg — Red Carpet Report on Mingle Media TV (CC BY-SA 2.0); Janaki Mandir, Janakpur Nepal 01.jpg — Suyash.dwivedi (CC BY-SA 4.0); Piyush Goyal (cropped).jpg — U.S. Department of State from United States (Public domain); Synchrotron Lab of Trieste.jpg — Eugenio Novajra (CC BY 4.0); Lakshya Sen (cropped).jpg — BugWarp (CC BY-SA 4.0); Pandit Jawaharlal Nehru during the Children's Day celebrations on 14 November 1957.jpg — Photodivision.gov.in (Public domain). छायाचित्रे केवळ ओळखीसाठी; काही संग्रहित (file) छायाचित्रे आहेत.